

Mette Frederiksens tale ved pressemøde om mulig genåbning af Danmark

Taler

Mette Frederiksen
Statsminister

Dato

30. marts 2020

Sted

Statsministeriet

Omstændigheder

Pressemøde om coronavirus og mulig genåbning af Danmark efter påsken.

Velkommen til pressemøde.

Vi følger hver dag og hver uge nøje udviklingen, når det kommer til corona i Danmark.

I dag er 533 indlagt. Af dem 137 på intensiv. Bag hvert et tal er der et menneske og dets pårørende. Og det gør dybt indtryk på mig. Det gør dybt indtryk på os alle sammen. Og størst indtryk gør naturligvis tallene for, hvor mange der er afgået ved døden på grund af corona. Vi har nu 77 dødsfald i Danmark. Hvert mistet liv er en tragedie. Tallene for indlagte og døde bliver ved med at stige. Det forventede vi. Situationen er alvorlig. Det vidste vi, at den ville blive.

Men vi kan også se tegn på, at vi er lykkedes med at forsinke udbredelsen af corona i Danmark. Smitten spredt sig langsommere end frygtet. Og det giver – på en dybt alvorlig baggrund – anledning til en forsigtig optimisme.

Danmark står sammen lige nu ved at holde afstand til hinanden. Kun på den måde kan vi bryde smittekæden. Det er den danske strategi. Og alle Folketingets partier står bag. Vi udfører den i fællesskab. Og hver enkelt menneskes adfærd har betydning for, om vi lykkes. Vi kan nu begynde at se effekten. Det nytter. Det virker. Alt det, vi gør ved fælles kraft.

Første positive tegn var langt færre tilfælde af influenza. Fra den dag, hvor vi lukkede store dele af Danmark ned, har vi næsten udryddet den almindelig influenza. Vi smitter ganske enkelt hinanden mindre.

Det næste positive tegn er tallene for coronas udvikling i Danmark. Gennem den seneste uge er antallet af indlæggelser steget lidt langsommere end ugen før. Og uden den eksplosion i tallene, som vi har set i andre lande. Og indtil videre kan det danske sundhedsvæsen følge med. Det er et godt tegn.

Regeringen har hele tiden haft tre mål for øje:

For det første skal vi redde menneskeliv. Hvis færre bliver smittet, vil færre dø. Og vi skal passe på vores ældre og mest sårbare. Det er hidtil lykkedes at bremse væksten i smittede.

For det andet at forhindre vores sundhedsvæsen i at bryde sammen. Hvis det sker, vil det gå ud over os alle sammen. Vi har indtil videre undgået, at alt for mange bliver smittet på én gang. Der er tegn på, at kurven flader ud. Og dermed håb om, at Danmark kan holde sig på den grønne kurve, ikke den røde kurve, det er den figur, som sundhedsministeren har vist på flere pressemøder.

For det tredje at sørge for, at vores økonomi og vores unikke samfundsmodel kommer igennem krisen. Så Danmark også på den anden side af corona vil være et både rigt og trygt samfund.

Tre hjælpepakker er det blevet til til lønmodtagere og virksomheder. I alt mere end 285 milliarder kroner. Så sent som i dag er arbejdsmarkedets parter og regeringen blevet enige om at styrke den midlertidige lønkomensation. Vi holder i fællesskab hånden under danske arbejdspladser.

Vi har med andre ord handlet konsekvent, både når det kommer til sundhed og økonomi. Vi har også reageret hurtigt for at komme foran smitten og før sygdommen. Og det har vi gjort med åbne øjne i et ukendt terræn. Vi lukkede store dele af Danmark ned. Alternativet er skræmmende. Vi har handlet i fællesskab. I tide. Og meget tyder på, at det nytter.

Og dermed er tiden også kommet til, at vi – forsigtigt – kan begynde at se lidt længere frem. Det vil jeg appellere til, at vi også gør i fællesskab. Og det er det, jeg vil gøre her på dagens pressemøde.

Jeg er dybt, dybt imponeret over, at langt de fleste i Danmark har taget det her

med åben pande. Hvordan I alle sammen får tingene til at fungere. På arbejdspladserne. Ude på skolerne. I det frivillige Danmark. I familierne. Vores fælles indsats er helt, helt afgørende. Og derfor tør jeg næsten ikke sige det, som jeg har tænkt mig at sige i dag. Men nu siger jeg det: Hvis vi danskere de næste to uger. Hen over påsken. Fortsætter med at stå sammen ved at holde afstand. Og hvis tallene fortsat er stabile og fornuftige i de næste to uger. Så vil regeringen begynde på en gradvis, stille og kontrolleret åbning af vores samfund igen på den anden side af påsken.

Når jeg var nervøs for at sige det her, så er det jo fordi, at det værste, der kan ske efter det her pressemøde, det er, at hvis du eller andre tænker: Det lysner. Vi kan begynde at slække på kravene til os selv og hinanden. Nej, det kan vi ikke. Vi skal gøre det modsatte. I skal holde i, I skal holde ved, og I skal holde ud, for så kan vi faktisk se lyset forude. Det er vores eneste mulighed for at komme godt gennem det, man kan kalde første halvleg.

Jeg vil også være ærlig over for jer alle sammen og allerede nu sige, at hvis vi ikke lykkes i løbet af de næste to uger. Hvis tallene begynder at stige voldsomt. Hvis vi kan se, at danskerne begynder at samles indenfor eller udenfor. Lader være med at holde afstand. Så kan vi ikke åbne Danmark stille og roligt op igen efter påske. Så kan vi faktisk komme til at stå i den modsatte situation. At vi får behov for at stramme kravene til hinanden endnu mere.

Vi er – i bogstaveligste forstand – dybt afhængige af hinanden. Dig og mig. Hver eneste af os er med al vores opførsel og adfærd med til at afgøre om, hvornår og hvordan vi igen kan åbne Danmark op. Med andre ord: Der er rigtig meget, der hviler på danskernes skuldre. Og jeg vil sige det, som det er: anden halvleg, den bliver også rigtig, rigtig svær.

Virussen vil være blandt os længe endnu. Flere vil blive smittet. Flere vil blive indlagt. Flere vil desværre også dø. Corona-udbruddet har ikke toppet endnu. Og sundhedspersonalet kan se frem til endnu hårdere arbejde. Med andre ord, så kigger vi ind i det, der kan blive en meget mærkelig tid.

På den ene side vil vi opleve, at stadig flere danskere bliver syge. Og på den anden side – hvis vi altså hver især gør det, vi skal – så kan vi samtidig se ind i en gradvis, nænsom oplukning af Danmark.

Nogen vil helt sikkert spørge: Kan man virkelig gøre begge ting på samme tid? Det kan man godt, men det kræver, at vi har situationen – altså sygdommen – under kontrol.

Og det at åbne Danmark op igen gradvist, det bliver mindst lige så svært som beslutningen om at lukke Danmark ned. Jeg tror faktisk, at det bliver sværere for os alle sammen. Og vi kan selvfølgelig ikke i dag lægge en detaljeret plan frem. Men jeg vil gerne dele vores overvejelser med jer.

Når vi skal åbne vores samfund op igen, så skal vi gøre det gradvist, og vi skal gøre det forskudt. Det kan for eksempel være, at vi skal arbejde, uddanne os og gå i skole på forskellige tidspunkter af dagen. Vi skal fordele os ud over døgnets timer. Vi skal forhindre myldretid i den kollektive trafik. Og når vi går på arbejde, bliver det nødt til at være på en anden måde, end vi er vant til.

Regeringen har aftalt sammen med fagbevægelsen og erhvervsorganisationerne, at vi nu etablerer partnerskaber på forskellige sektorer. Her skal virksomheder, lønmodtagere og myndigheder sammen lave retningslinjer for, hvordan vi kan gå på arbejde uden at smitte hinanden. Uden at være for mange samlet på samme tid. Det er det her, der bliver retningen.

Vi skal herfra hele tiden følge udviklingen i tallene. Vi lytter til eksperternes prognoser. Og vi kommer til at justere indsatsen skridt for skridt. Ansvarligt. Og med omtanke. Så vi hverken går for hurtigt frem eller holder samfundet lukket for lang tid.

I andre lande har vi set tilbageslag. Og behov for, at man så genindfører nogle tiltag, som vi egentlig helst er foruden. Og vi skal selvfølgelig i Danmark lære af de andres erfaringer.

Vi skal også huske, at vi hænger sammen med resten af verden. Og det er jo derfor, coronavirus har spredt sig så hurtigt. Og derfor kan vi selvfølgelig ikke åbne grænserne nu. Vi skal ikke hente ny smitte ind udefra.

I de kommende dage vil jeg snakke med formændene for partierne i Folketinget. Og jeg håber, at vi sidst på ugen kan fremlægge en plan for det, vi kan kalde første fase af genåbningen af det danske samfund.

Det er vigtigt for mig her i dag at sende et signal til virksomhederne: Hold på jeres medarbejdere. Hvis udviklingen fortsætter som nu – altså den positive udvikling – så kan vi snart begynde at gå ind i den første forsigtige fase.

De seneste to uger har 40.000 meldt sig ledige med alt, hvad det indebærer for den enkelte og for familierne. Regninger, der ikke kan betales, og bekymringer for, om der er et job at få.

Regeringen vil i den kommende tid diskutere med Folketingets partier, hvordan vi kan stimulere økonomien klogest, så vi igen kan få gang i beskæftigelsen. Vi vil også indgå en aftale om medier og kultur, som er trængt økonomisk. I en tid, hvor jeg er sikker på, at mange mennesker oplever, at man netop har brug for kunsten for både at få håb, men også den nødvendige refleksion.

Vi skal åbne samfundet dér, hvor der er mest brug for, at vi åbner op. Og der, hvor det er mest ansvarligt af hensyn til smittefaren.

Og derfor har jeg også i dag en besked til en særlig gruppe. Det er ikke jer, der råber højest. Og I gør sjældent et stort nummer ud af jer selv. Men jeg ved, at mange af jer har det hårdt i den her tid. Det er en særlig besked til vores ældre og til de mest sårbare grupper. I må desværre fortsat forvente at skulle indrette jer efter smitterisikoen i noget tid endnu.

Vi beder i virkeligheden de svageste om at være de stærkeste i den her tid, og det er et barskt budskab.

Jeg ved godt, at der er mange med psykisk sårbarhed, der har det ekstra svært i den her tid. Det er vanskeligt at lide af angst i en tid med corona. Det er tungt at være ensom med de få kontakter, man har, når man nu skal holde afstand. Men I må stole på, at vi først så småt sætter gang i dele af samfundet, og når sygdommen klinger yderligere af, så bliver det også muligt med flere besøg. Indtil da, så skal vi passe bedst muligt på jer, der har mest brug for omsorg og hjælp og pleje. I har krav på at blive hørt, også selvom I ikke råber op. Og I er ikke alene.

Tak til alle dem, der hører og hjælper jer: fra kommuner, frivillige, naboer, familie og andre. Dem, der ringer en ekstra gang til bedsteforældre og oldeforældre eller sætter en blomst uden for naboens dør.

Når sundhedsmyndighederne går i gang med at teste flere mennesker, så vil det også hjælpe de mest sårbare. Hvis vi for eksempel ved, at både den pårørende og den ældre begge to er raske, så kan man jo godt besøge hinanden. Flere test er i det hele taget en forudsætning for, at vi igen kan åbne Danmark. Jeg er glad for, at myndighederne har meldt ud, at man vil teste langt flere på sygehusene. Men test i sundhedsvæsenet kræver mange ressourcer, også personale. Derfor vil vi også forfølge et andet testspor. Vi vil gennemføre en bredt funderet test uden for sundhedsvæsenet med hjælp både fra civilsamfund og virksomheder. Det vil gøre det muligt at teste mange flere end i dag. Både for, om man er smittet, men også for, om man har haft corona. Det skal ske i et bredt samarbejde. Mange har meldt sig til at hjælpe os med den opgave. Store virksomheder, små virksomheder. Til jer er der kun én ting at sige: tusind tak!

Det gør mig utrolig stolt at leve i et land, hvor erhvervslivet som noget af det mest naturlige udviser et kæmpe samfundssind. Danske virksomheder, I løfter jeres ansvar og mere til. I er – sammen med jeres medarbejdere – med til at løfte Danmark gennem en historisk krise. Det er helt unikt.

For vi er et samfund, der bygger på fællesskab, solidaritet, tillid. Og det er også mit udgangspunkt, når jeg får spørgsmålet: Kan vi få regnestykket at se? Det er der nogen, der spørger om. Vi redder så og så mange liv, det koster så og så meget. Er det nu pengene værd, bliver der spurgt.

Jeg er smerteligt bevidst om de omkostninger, som mange mennesker bærer lige nu. Arbejdsløshed. Usikkerhed. Alligevel er mit svar: Det regnestykke, nogle efterspørger, det er alt for simpelt. Den situation, vi står i, er langt mere kompliceret end at sætte pris på et enkelt menneskeliv. Og den strategi, vi følger, er selvfølgelig også et politisk valg. Det står jeg ved. Jeg er også sikker på, at hvis vi havde truffet et andet valg og dermed en anden strategi, så var der nok også kommet nogle spørgsmål.

Det vigtigste, det er, at der dør færrest muligt af corona. At vores sundhedsvæsen ikke braser sammen. Men der er også det bredere mål, at vi som samfund ikke kan holde til, at de institutioner, vi ellers stoler på, bryder sammen. Så rammer det alle. Det rammer dem, der har behov for behandling i sundhedsvæsenet. Og det får vi alle sammen på et tidspunkt i vores liv.

Og endnu bredere, så skal vi skærme den tillid, vi har til hinanden, og som danskerne også har til samfundsmodellen. Eller sagt på en anden måde: Vi har behov for, at vi kan kende Danmark, når vi er ovre på den anden side af corona.

I andre lande, der ser vi nu, hvordan militæret henter ligposser i lastbiler. Hvordan skøjtehaller omdannes til lighuse. Ja, vi har endda hørt eksempler på, at mennesker ligger døde i deres senge og først bliver fundet noget tid efter. Alt det her, det sker her i Europa. Men der skal Danmark ikke hen.

Vi skal have sygdommen under kontrol af hensyn til Danmark, vores virksomheder og arbejdspladser. Og det skal vi gøre i en verden, som er helt forandret. Det kan godt være, at flyene kunne lette fra København, men hvor skal de lande? Og vi kan ikke sælge de danske varer, hvis ikke der er nogen ude i verden, der vil købe dem.

Ifølge Den Internationale Valutafond, så er verden nu i en økonomisk tilbagegang af mindst samme dybde som finanskrisen i 2008 og '9. Derfor kan vi heller ikke beregne, hvad nedlukningen af samfundet koster os isoleret her i Danmark.

Vi kan heller ikke læse det i en lærebog – hverken sundhedsfaglig eller økonomisk – hvad det er, der er det rigtige at gøre. Vi kan med andre ord endnu ikke sætte to streger under.

Men når krisen er slut, så kan vi se, hvad der gik godt, og hvad der gik dårligt i de forskellige lande. Det skal vi selvfølgelig evaluere på. Men vi kan ikke vente på det.

Vi har ikke på noget tidspunkt siden Anden Verdenskrig truffet så store beslutninger på så kort tid i Danmark. Selvfølgelig skal de hvile på evidens og på et fagligt grundlag. I den udstrækning, det findes. Men vi kæmper mod en ny sygdom. Og der er én ting, der er helt evident: Og det er, at den danske måde at gøre tingene på, det virker.

I Danmark har vi valgt vores vej. Vi finder fælles løsninger på fælles problemer. Det har vi en stolt og lang tradition for at gøre. Og lige nu kæmper vi for den generation, der lagde de første sten til vores velfærdssamfund, og som nu står i forreste række, når sygdommen desværre kræver sine ofre. Vi kæmper for hele

samfundskontrakten. For det Danmark, vi er, og for det Danmark, vi vil være. Vi ved alle sammen nu, at vi står i en historisk tid, på ubetruet land.

Det sætter tanker i gang hos os alle sammen. Jeg hører folk, der savner arbejdsdagen. Jeg hører også dem, der får øjnene op for det nære derhjemme. Først og fremmest så hører jeg – og jeg synes, det står lysende klart – at vi mennesker ved, at vi er dybt afhængige af hinanden. Vi er et fællesskab. Både når det kommer til bekymringerne og til håbet. Og dermed deler vi også den kraft, der ikke kan sættes på formel. Men som har vist sig uvurderlig: nemlig vores samfundssind.

Vi ved, at vi har brug for hinanden. Og jeg er ikke i tvivl om, at vi ved fælles kraft er ude på den anden side. Og når vi er ude på den anden side, så står vi endnu stærkere som fællesskab.

Pas godt på jer selv og hinanden i de kommende uger. De bliver helt afgørende for, om vi lykkes.

Kilde

Transskription

Kildetype

Transskription

Tags

Politisk tale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-frederiksen-tale-ved-pressemøde-om-mulig-genaabning-af-danmark-2020>